

Moravskoslezský kraj – kraj technických atraktivit

Konference - Ostrava 2010

Využití technických staveb a zařízení v cestovním ruchu

Doc. Ing. Václav Lednický, CSc.

Obchodně podnikatelská fakulta Slezské
university

Ing. Zuzana Stefanovová, Ph.D.

Ekonomická fakulta VŠB-TU Ostrava

Obsah příspěvku:

1. **Úvod**
2. **Cestovní ruch v současnosti**
3. **Cestovní ruch v České republice**
4. **Technické památky – definice**
5. **Uplatnění technických památek v cestovním ruchu**
6. **Problémy při uplatnění technických památek v cestovním ruchu**
7. **Využitelnost technických památek**
8. **Využití moderních výtvorů techniky v cestovním ruchu**
9. **Závěr**

Cestovní ruch v současnosti

- Masový cílený přesun lidí za odpočinkem, poznáním, zážitky
- Významná součást ekonomiky řady států
- Důležitá podnikatelská oblast
- Dominantní oblast služeb zajišťující značný rozsah zaměstnanosti i obchodu
- Obor se značnou a agresivní konkurencí
- Oblast pestré nabídky jednotlivých aktivit a nečekaných možností inovací

Cestovní ruch v České republice

- dlouholetý historický vývoj s mnohými světovými prvenstvími
- pozitivní složka národního hospodářství
- rozvojová oblast podnikání po roce 1989
- využití jedinečností české krajiny a málo známého bohatství památek
- poměrně značná neschopnost rozptýlit zájem turistů o poznání regionů
- postupná ztráta „závoje nepoznatelnosti země“ z let studené války
- potřeba trvalé inovace nabídky cestovního ruchu na počátku 21. století

Technické památky – definice

- Jedinečné nebo typické hmotné pozůstatky dokládající vývoj techniky a její úroveň v určitých historických podmínkách. (Eva Dvořáková)
- Každý předmět nebo objekt, který vznikl následkem lidské činnosti a jehož účelem je přizpůsobení přírody a jejích zdrojů potřebám člověka při současné historické hodnotě, dokumentující tuto činnost v takové míře, že to rozhoduje o potřebě trvalého zachování dané pamětihodnosti jako kulturního statku. (Václav Lednický)
- Představují hmotné doklady lidského poznání, práce, vědy i výroby a jsou jedinečným reprezentantem tvůrčích a inovačních schopností člověka.
- Místo bizardního setkání typických technických prvků s dobovými výtvarnými motivy provedené dokonalým řemeslným zpracováním a tradičními postupy.

Uplatnění technických památek v cestovním ruchu

- **Movité technické památky** - představují nejen exponáty expozic muzeí, ale často aktivní činitele zvyšující návštěvnost lokality při využití v dopravě návštěvníků (auta, letadla, vlaky – originály i repliky)
- **Movité výrobní technické památky** v provedení průmyslových i zemědělských pracovních strojů předváděné v symbolickém chodu

Uplatnění technických památek v cestovním ruchu

- Využití **nemovitých technických památek** jako dokladů průmyslové architektury při zachování původních provozů jako místa zajímavých prohlídek
- **Přestavba technických objektů** na muzea, hotely, restaurace, tržnice, zábavní a kongresová centra

Uplatnění technických památek v cestovním ruchu

- Výstavba průmyslových skanzenů a nabídka přitažlivé původní technologie
- Přebudování na obytné prostory se zachováním vzhledu průmyslových nemovitostí i vnitřního respektování industriálních prvků (byty typu loftů)

Problémy při uplatnění technických památek v cestovním ruchu

- ❑ ne vše, co má unikátní charakter, výrobní originalitu a zachovalé strojní vybavení je pro návštěvníka zajímavé.
- ❑ k průmyslovým objektům je často obtížný přístup – jsou to objekty práce
- ❑ chybí zde často potřebná infrastruktura vyžadována návštěvníkem
- ❑ úpravy spojené s umožněním návštěvnosti mohou být v rozporu se zásadami památkové péče

Problémy při uplatnění technických památek v cestovním ruchu

- problémy vlastnických vztahů v daných objektech
- konkrétní nízká ziskovost při náročných rekonstrukcích celých areálů
- nedostatek zkušených znalců v podobě průvodců
- potřeba určitých omezení, pokud v částech daného podniku probíhá ještě výroba

Využitelnost technických památek

- svědectví průmyslové tradice podniku i lokality
- propagace podniku, výrobků i vytvoření image skloubení moderní výroby s tradiční řemeslnou dovedností
- možnost vytvoření vhodných a originálních podnikatelských možností ve prospěch regionálního cestovního ruchu

Využitelnost technických památek

- tvorba specifické turistické nabídky obohacení klasických možností
- nenásilné zapojení technických památek do výuky mladé generace
- možnost seberealizace sběratelů a obdivovatelů minulosti
- základ pro budování jedinečných turistických destinací

Využití moderních výtvorů techniky v cestovním ruchu

- jedná se o stavby a zařízení originálně provedené a vybavené
- stavby a zařízení poskytující vymoženosti současné techniky
- stavby a zařízení informující o způsobech výroby a výrobních technologiích
- dopravní prostředky překvapující elegancí, designem, výkonností
- stavby a zařízení překvapující možnostmi využitelnosti

Závěr

- Princip „3P“ – **Public-Private-Partnership** – je podmínkou úspěchu nejen ve velkých investicích, ale i v cestovním ruchu.
- **Partnerství-spolupráce-serióznost** jsou postuláty, bez jejichž uplatnění není možno zajistit dlouhodobý rozvoj cestovního ruchu.